

Laidiens: 12.12.2014., Nr. 248

Oficiālās publikācijas Nr.: 2014/248.2

Ministru kabineta noteikumi Nr.737

Rīgā 2014.gada 2.decembrī (prot. Nr.66 39.§)

Attīstības plānošanas dokumentu izstrādes un ietekmes izvērtēšanas noteikumi

*Izdoti saskaņā ar Attīstības plānošanas sistēmas likuma
11.panta piekto un sesto daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka attīstības plānošanas dokumentos ietveramo saturu, to izstrādāšanas, apstiprināšanas, aktualizācijas un spēka zaudēšanas kārtību, darbības termiņu un pārskatu sniegšanas kārtību, kā arī to ietekmes izvērtēšanas (izņemot stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu) kārtību.
2. Šos noteikumus piemēro attiecībā uz attīstības plānošanas dokumentiem, kurus izstrādā valsts un pašvaldību institūcijas (turpmāk – institūcijas).
3. Attīstības plānošanas dokumentus izstrādā Attīstības plānošanas sistēmas likuma 10. pantā noteiktajos gadījumos.
4. Teritorijas attīstības plānošanas dokumentus, tajos ietveramo saturu, to izstrādāšanas, apstiprināšanas, aktualizācijas, spēka zaudēšanas kārtību un darbības termiņu, kā arī attiecīgo pārskatu sniegšanas kārtību nosaka citos normatīvajos aktos.
5. Izstrādājot attīstības plānošanas dokumentus, ievēro normatīvos aktus, kas nosaka sabiedrības līdzdalības kārtību attīstības plānošanas procesā, un normatīvos aktus, kas nosaka ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma veikšanas kārtību.
6. Izstrādājot attīstības plānošanas dokumentus un veicot tādu attīstības plānošanas dokumentu ietekmes izvērtējumu, kuru izstrādi nosaka Latvijas starptautiskās saistības vai citi Eiropas Savienības vai Latvijas Republikas normatīvie akti, pēc iespējas ievēro šajos noteikumos noteiktās prasības, ciktāl tas nav pretrunā ar attiecīgajos starptautiskajos dokumentos, Eiropas Savienības vai Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.
7. Attīstības plānošanas dokumentu veido, īsi, skaidri un loģiski formulējot tā satura izklāstu atbilstoši šo noteikumu prasībām.
8. Politikas izvērtēšanai pēc iespējas izmanto pētījumus, ievērojot Ministru kabineta noteikumus par pētījumiem un izvērtējot institūcijai pieejamos finanšu resursus.

9. Ministru kabinetā apstiprināmos attīstības plānošanas dokumentus saskaņo, izskata un apstiprina atbilstoši Ministru kabineta kārtības rullī noteiktajai kārtībai. Ja institūcija nav padota Ministru kabinetam, attīstības plānošanas dokumentus izskata un apstiprina tās lēmēj institūcija.

10. Institūcijas sistemātiski un konsekventi īsteno attīstības plānošanas dokumentā paredzētos uzdevumus noteikto mērķu un plānoto rezultātu sasniegšanai, kā arī regulāri veic politikas izvērtējumu.

II. Politikas plānošanas dokumenti, to izstrāde, apstiprināšana un pārskatu sniegšana

11. Politikas plānošanas dokumenti ir pamatnostādnes, plāns un konceptuāls ziņojums.

12. Pamatnostādnes izstrādā, lai noteiktu jaunus vidēja termiņa attīstības virzienus nozaru politikās.

13. Plānu izstrādā īstermiņam vai vidējam termiņam:

13.1. politikas (pamatnostādņu) ieviešanai vienā vai vairākās nozarēs;

13.2. pamatnostādņu vietā, ja vidējā termiņā netiek izvirzīti jauni attīstības virzieni nozaru politikās;

13.3. augstākas institūcijas dotā uzdevuma izpildei.

14. Konceptuālu ziņojumu izstrādā, ja nepieciešams izšķirties par rīcību iepriekš noteiktu nozaru politiku īstenošanā.

15. Ja politikas plānošanas dokumentā paredzēts dot uzdevumus citām institūcijām vai tiek skarta to kompetence, tās iesaista attiecīgā politikas plānošanas dokumenta projekta izstrādē.

16. Ja politikas plānošanas dokumentā ietveramā informācija jau norādīta citos spēkā esošajos attīstības plānošanas dokumentos, izstrādājamajā dokumentā iekļauj atsauci uz informācijas avotu, norādot attiecīgo dokumenta sadaļu, punktu un lappusi, un, ja nepieciešams, sniedz īsu situācijas aprakstu.

17. Informatīvo ziņojumu par politikas plānošanas dokumenta īstenošanu atbildīgā institūcija sagatavo izskatīšanai Ministru kabinetā atbilstoši Ministru kabineta kārtības rullī noteiktajai kārtībai.

III. Pamatnostādnes

18. Pamatnostādnes izstrādā atbilstoši šo noteikumu 1. pielikumam. Pamatnostādnes ietver:

18.1. pamatnostādņu satura kopsavilkumu (ne vairāk kā divas lappuses);

18.2. politikas mērķi (mērķus) un, ja nepieciešams, apakšmērķus;

18.3. informāciju par politikas mērķu sasaisti ar Nacionālo attīstības plānu, Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju un citiem attīstības plānošanas dokumentiem, kā arī Eiropas Savienības politikas plānošanas dokumentiem;

18.4. nozarēs, kas ir nozīmīgas reģionālajai attīstībai, – plānotās politikas teritoriālo perspektīvu, ņemot vērā attīstības plānošanas dokumentos noteikto;

18.5. politikas rezultātus un to rezultatīvos rādītājus, kas liecina par noteikto mērķu sasniegšanas progresu;

18.6. rīcības virzienus un tiem pakārtotos uzdevumus politikas mērķu un rezultātu sasniegšanai, kā arī uzdevumu īstenošanas uzsākšanas un pabeigšanas termiņu;

18.7. atbildīgo institūciju un līdzatbildīgās institūcijas;

18.8. indikatīvu ietekmes novērtējumu uz valsts un pašvaldību budžetiem.

19. Pamatnostādņu pielikumā ietver esošās situācijas raksturojumu pamatnostādņu aptvertajās nozarēs (tajā skaitā aktuālo statistisko informāciju), identificētās problēmas, kuru risināšanai nepieciešama noteiktas politikas īstenošana (tajā skaitā sniedzot pamatojumu, ja atsevišķas problēmas netiks risinātas), kā arī piedāvātā risinājuma sākotnējās ietekmes izvērtējuma rezultātus.

20. Ministru kabineta rīkojumā par pamatnostādnēm norāda:

20.1. institūciju, kas atbildīga par pamatnostādņu īstenošanu, un līdzatbildīgās institūcijas;

20.2. termiņu, līdz kuram iesniedzams starpposma ietekmes izvērtējums;

20.3. ja nepieciešams, politikas plānošanas dokumentus, kuri atzīstami par spēku zaudējušiem;

20.4. uzdevumu par plāna izstrādi attiecīgo pamatnostādņu īstenošanai, ja plāns Ministru kabinetā nav iesniegts vienlaikus ar pamatnostādnēm vai kā to sastāvdaļa.

21. Pamatojoties uz vidēja termiņa politikas plānošanas dokumenta starpposma ietekmes izvērtējuma rezultātiem, institūcija iesniedz Pārresoru koordinācijas centrā informāciju par plānotajām pamatnostādnēm, to mērķi, izstrādes nepieciešamību, kā arī īsu satura izklāstu.

22. Pārresoru koordinācijas centrs, pamatojoties uz šo noteikumu 21. punktā minēto informāciju, izvērtē atsevišķu nozaru pamatnostādņu apvienošanu vienā dokumentā un sagatavo izskatīšanai Nacionālajā attīstības padomē izstrādājamo pamatnostādņu sarakstu nākamajam plānošanas periodam, kā arī piedāvā atbildīgās un līdzatbildīgās institūcijas.

23. Nacionālā attīstības padome, pieaicinot attiecīgo institūciju pārstāvjus, pieņem lēmumu par pamatnostādņu saraksta apstiprināšanu, kurā norāda pamatnostādņu nosaukumu, atbildīgo institūciju un līdzatbildīgās institūcijas, kā arī termiņus pamatnostādņu iesniegšanai Ministru kabinetā.

24. Atbilstoši Nacionālās attīstības padomes lēmumam Pārresoru koordinācijas centrs publicē savā mājaslapā internetā Nacionālās attīstības padomes sēdes protokolu, kā arī uzrauga un koordinē tās pieņemtā lēmuma īstenošanu.

IV. Plāns

25. Plānu izstrādā atbilstoši šo noteikumu 2. pielikumam. Plāns ietver:

25.1. plāna satura kopsavilkumu (ne vairāk kā divas lappuses);

25.2. īsu esošās situācijas raksturojumu, tajā skaitā sākotnējās ietekmes novērtējumu vai atsauci uz pamatnostādnēm, kur šāda informācija ir sniegta, kā arī informāciju par plāna sasaisti ar citiem attīstības plānošanas dokumentiem, attiecīgās nozares prioritātēm, tiesību aktiem, Eiropas Savienības tiesību aktiem un Eiropas Savienības politiku instrumentiem, sniedzot atsauci uz konkrētiem attiecīgo dokumentu politikas mērķiem, rīcības virzieniem un uzdevumiem;

25.3. plāna mērķi un rīcības virzienus;

25.4. pasākumus noteiktā mērķa sasniegšanai, darbības rezultātus un to rezultatīvos rādītājus;

25.5. termiņus pasākumu īstenošanai ar precizitāti līdz pusgadam;

25.6. pasākumu izpildei pieejamo, kā arī papildus nepieciešamo finansējumu, pievienojot detalizētus aprēķinus par ietekmi uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem atbilstoši normatīvajam aktam par tiesību akta sākotnējās ietekmes izvērtēšanas kārtību;

25.7. par pasākumu īstenošanu atbildīgās institūcijas un, ja nepieciešams, pasākumu īstenošanā iesaistītās institūcijas.

26. Ministru kabineta rīkojumā par plānu norāda:

26.1. par plāna izpildi atbildīgo institūciju;

26.2. termiņu, līdz kuram iesniedzams plāna ietekmes izvērtējums, ņemot vērā šo noteikumu 27. punktu;

26.3. politikas plānošanas dokumentus, kuri atzīstami par spēku zaudējušiem.

27. Pamatnostādņu īstenošanai izstrādātā plāna ietekmes izvērtējumu ietver pamatnostādņu ietekmes izvērtējumā.

V. Konceptuāls ziņojums

28. Konceptuālu ziņojumu izstrādā atbilstoši šo noteikumu 3. pielikumam. Konceptuāls ziņojums ietver:

28.1. konceptuāla ziņojuma satura kopsavilkumu;

28.2. īsu problēmas vai situācijas izklāstu, norādot iespējamos riskus, ja esošā situācija netiek mainīta, un risku izvērtēšanas metodoloģiju, ar kuru saskaņā veikts risku izvērtējums;

28.3. piedāvāto risinājumu vai risinājuma variantus;

28.4. katra risinājuma sākotnējo ietekmes izvērtējumu, tajā skaitā arī iespējamo risinājumu netiešo ietekmi;

28.5. katra risinājuma ietekmi uz valsts un pašvaldību budžetiem, norādot pieejamo un papildus nepieciešamo finansējumu, kā arī ietverot iespējamo līdzekļu ietaupījumu.

29. Konceptuālam ziņojumam pievieno detalizētus aprēķinus par papildus nepieciešamā finansējuma ietekmi uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem atbilstoši normatīvajam aktam par tiesību akta sākotnējās ietekmes izvērtēšanas kārtību.

30. Ministru kabineta rīkojumā par konceptuālu ziņojumu norāda:

30.1. atbalstīto problēmas risinājuma variantu;

30.2. atbildīgās institūcijas, tām noteiktos uzdevumus un to izpildes termiņus atbilstoši atbalstītajam risinājuma variantam;

30.3. ja nepieciešams, politikas plānošanas dokumentus, kas atzīstami par spēku zaudējušiem.

31. Konceptuāla ziņojuma ietekmes izvērtējumu veic attiecīgās politikas (pamatnostādņu, plānu) ietekmes izvērtējuma ietvaros, kā arī izstrādājot un ieviešot attiecīgus normatīvos aktus.

VI. Izvērtēšana

32. Izvērtēšana ir metožu un procedūru kopums, ko politikas plānošanas dokumenta izstrādātājs veic, lai novērtētu īstenotās politikas sociāli ekonomisko ietekmi.

33. Ietekmes izvērtēšanai izmanto tādas informācijas avotus un politikas analīzes metodes, kas nodrošina ar pierādījumiem pamatotu ietekmes izvērtējumu.
34. Politikas plānošanā veic sākotnējo, starpposma un gala ietekmes izvērtējumu.
35. Visos politikas plānošanas dokumenta izvērtēšanas posmos identificē politikas ietekmes objektus, konstatējot, vai politika rada:
- 35.1. ietekmi uz makroekonomisko vidi, uzņēmējdarbības vidi, administratīvo slogu un ar to saistīto izmaksu apjomu;
 - 35.2. sociālo ietekmi;
 - 35.3. ietekmi uz vidi;
 - 35.4. ietekmi uz teritoriju attīstību;
 - 35.5. ietekmi uz valsts un pašvaldību budžetiem;
 - 35.6. ietekmi uz pārvaldes iestāžu funkcijām un cilvēkresursiem;
 - 35.7. ietekmi uz tiesību normu sistēmu un Latvijas starptautiskajām saistībām;
 - 35.8. ietekmi uz cilvēktiesībām, jo īpaši fizisku personu tiesībām uz privātās dzīves neaizskaramību attiecībā uz personas datu apstrādi.
36. Sākotnējo ietekmes izvērtējumu veic pēc iespējas agrākā politikas plānošanas dokumenta izstrādes stadijā, prognozējot tā ietekmi uz šo noteikumu 35. punktā minētajiem objektiem.
37. Ja aktualizē apstiprinātu politikas plānošanas dokumentu un plāno būtiskas izmaiņas noteiktajos mērķos vai rīcības virzienos, sākotnējo ietekmes izvērtējumu veic attiecībā uz paredzētajām izmaiņām.
38. Sākotnējo ietekmes izvērtējumu noformē atbilstoši izstrādājamam politikas plānošanas dokumenta veidam saskaņā ar šajos noteikumos minētajām prasībām.
39. Starpposma izvērtējumu vidēja termiņa politikas plānošanas dokumentam veic ne vēlāk kā divus gadus līdz dokumenta darbības termiņa beigām.
40. Starpposma izvērtējumu veic, lai novērtētu īstenotās politikas ietekmi un pieņemtu lēmumu par vidēja termiņa politikas plānošanas dokumenta izstrādes nepieciešamību nākamajam plānošanas periodam.
41. Starpposma ietekmes izvērtēšanā:
- 41.1. novērtē noteikto mērķu un plānoto rezultātu sasniegšanu, skaidro atkāpes no noteiktajiem rezultativajiem rādītājiem un analizē ārējās vides izmaiņas, kas ietekmējušas politikas plānošanas dokumenta īstenošanu;
 - 41.2. novērtē politikas plānošanas dokumenta īstenošanā iesaistīto institūciju paveikto un tā ietekmi uz mērķu un rezultātu sasniegšanu;
 - 41.3. apzina politikas plānošanas dokumenta īstenošanā ieguldītos resursus un to izlietojuma efektivitāti;
 - 41.4. apzina politikas plānošanas dokumenta mērķa grupu viedokli par plānošanas dokumenta ietekmi uz tajā noteikto mērķu un rezultātu sasniegšanu.
42. Gala ietekmes izvērtējumu veic ne vēlāk kā divus gadus pēc politikas plānošanas dokumenta darbības termiņa beigām šādos gadījumos: